

John Locke

Isänmaanrakkaus

Se juontuu jonnekin asettumisen ideasta, sieltä milloinkaan lähtemisestä, tyytymättömyydestä kaikkeen, missä liian taajaan toistuu muualle pääsemisen mieliteko, joka luonnollisesti saattelee ihmistä ulkomailla. Sillä vaikka me yleisesti ajattelemme kuolemaa ja niin muodoin sen paikan jättämistä, jossa saatamme levähtää tässä maailmassa, me yhtä kaikki väistämme sitä ja työnnämme sen tuon tuostakin syrjään mietteistämme tuumaten, että viivymme täällä ikuisesti, koska emme ikinä aseta oleilullemme tarkkaa rajaa emmekä milloinkaan vakavissamme harkitse sen keskeytymistä.

Se kumpuaa siellä koetuista nautinnoista ja mukavuuksista, rakkaudesta ystäviimme, joiden puhe ja apu ovat meille iloksi tai hyödyksi, ajatuksista, jotka suosittavat meille tuttuun turvautumista siitä koituvan onnen ja kyvyn kohonuksen tähden, tai kasvaneesta arvostuksesta, jota odotamme osaksemme, kun olemme matkustelleet ja nähneet muita enemmän tätä maailmaa kummuuksineen päivineen – kaikki tämä säilöö meihin, kun olemme pitkään muilla mailla, jatkuvan kiintymyksen omaamme kohtaan ja halun palata. Silti tämä ei ole mielestäni koko tai edes pääsyy siihen, että jatkuvasti kaipaamme kotimaamme. Ulkomailla ollessamme näyttäydymme

itsellemme muukalaisina, emmekä lakkaa hautomasta lähdön ajatusta. Emme rauhoitu, vaan tähyämme tai pohdimme alinomaa viivähdyksemme päättymispäivää levottomin mielin. Mutta kun saavumme takaisin omaan maahamme, jonne mielimme pysyvää paikkaa, iäistä asuinsijaa itsellemme, harvoinhan muuta haikailemme, emme enää ehdota itsellemme toisia maita, jonne siirtyä ja perustaa seuraava kontumme. Tämän arvelen panevan ihmislajin niin herkeämättä ikävöimään kotimaata ja ajattelemaan, ettei sinne palattua sieltä enää koskaan poistuta. Aloilleen asettuneet ja avioituneet missä hyvänsä jäävät tästä syystä kylmemmiksi näitä viettymyksiä kohtaan.

Minä uskonkin, että aina kun joku ajattelee tätä maailmaa tienoona, jonne hän ei ole aikeissa sen pidemmälti kotiutua, josta hän ei tavoita mitään pitävää oloa, jossa hän näkee vain viipymisensä rajat ja miettii usein käyntinsä loppua, hän liittää koko maailmaan vieraan ajatukset, ei piittaa synnyinseudustaan eikä kiinnity siihen yhtään enempää kuin matkailija, joka ei juurru mihinkään outoon maahan, vaan jättää ne kaikki taakseen välinpitämättömänä palatakseen ja asetuakseen omaansa.

Suomentanut Jarkko S. Tuusvuori

(alun perin: *Patriae Amor & Amor Patriae* (1695).
Teoksessa *Political Essays* [osio: *Minor Essays*]. Toim.
Mark Goldie. 1997. Cambridge University Press, Cambridge 2002, 274–275)